

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Dominica XII. post trinitatis

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

Dominica XII. post Trinitatis.

Evangelium Marc. 7. vers. 31. 37.

DE asina Bileami proditum est in sacris literis, quod Dominus ei os aperuerit, ut Prophetæ insipientiam prohiberet, Num. 22. v. 8. 2. Pet. 2. v. 16.

Insigne miraculum, quod contra naturæ ordinem à sola DEI omnipotentia profectum est. Sed longè illustrius habemus in prælecta pericope, ubi surdus & mutus nobis proponitur, cui Christus Jesus verus ille mirabilior, Esa. 9. v. 6. unico verbo Ephata, aures aperuit, ut audiret, linguæ vinculum solvit, ut loqueretur, oculos purificavit, ut videret, idque non duntaxat exiguo temporis spatio, ut asina Bileami, quæ post verba tum prolata, rursus obmutuit, sed continuè, quamdiu nimirum in humanis superstes fuit, recte loqui, recte audire, & recte videre potuit. Quod eximium & verè divinum miraculum est, quo Christus velut indubio argumento, se veram Messiam esse comprobavit, juxta vaticinium, Esa. 35. v. 5.

Nos Evangelii explicationem aggrediemur, quod tribus partibus absolvitur, ut sunt

- I. *Surdi Persona miserabilis.*
- II. *Cura Christi admirabilis.*
- III. *Depræcatio populi memorabilis.*

J. J.

EXEGESIS.

Verè D. Johannes 1. Johan. 3. vers. 8. In hoc, inquit, apparuit filius Dei, *ὁ υἱος*, ut solvat opera Diaboli, qui propter peccatum homines quasi captivos detinet in laqueis suis, 2. Timoth. 2. vers. 26. hinc de

filia Abrahamæ expressè dicitur, quod Satanas illam Spiritu infirmitatis alligaverit, Luc. 13. v. 16. hæc vincula Christus dissolvit, dum in diebus carnis suæ circumvixit benefaciens & sanans omnes à Diabolo oppressos, Act. 10. v. 38. testatur hoc præsens historia de mutuo & surdo à Christo sanato, ubi notanda venit

I. *Loci evidentia*, ubi hoc miraculum peractum sit, nimirum in transitu, cum Christus è finibus gentium ad Judæos reverteretur, in regiuncula illa, quæ à numero decem principatum urbium, in ejuſdem confinio sitarum, Decapolis appellata fuit.

Hoc satis illustre Salvatoris nostri beneficium est, quod cum minister circumcisionis esset, Roman. 15. v. 8. Judæis tantum missus prædicare, Matth. 15. v. 24. nihilominus tamen gentes etiam prædicatione Evangelii sui visitare dignatus est. Judæis enim primùm oportebat annunciari verbum Domini, sed quia repulerunt illud & seipsos indignos judicaverunt vitæ, æternæ, ad gentes tandem cursum Evangelii sui convertit, Act. 13. v. 46. ut prædictum erat Es. 49. v. 6. talis gratiosa visitatio cernitur etiam annuum in omnibus illis Urbibus, in quibus verbū ejus purè prædicatur, quod gratà mente agnoscendum, & cavendū est, ne contemptu verbi Christum expellamus, ut Gadareni faciebant, Luc. 8. v. 37.

II. *Adductorum condolentia*, qui deprecantur Christum, ut manus ipsi imponat, hoc est, auditum & loquelam restituat. Erat enim hic Christi mos, ut vel verbo vel manu sanaret, ut videre est Matth. 9. v. 6. 29. Joh. 4. v. 50. Luc. 4. v. 39.

Gg 2

Hoc

Hoc ipso laudabili charitatis Christianæ exemplo nobis prælucet, quo parem egenorum, mutorum, claudorum, cæcorum, epilepticorum, &c. curam habere, illos accedere, consolari, portare, juvare, omniaque humanitatis officia ipsis exhibere astringimur, sicut Christiana charitas requirit, 1. Cor. 13. v. 7. 8. Gal. 6. v. 2. hæc misericordiarum opera magis placent Deo quam sacrificia, Of. 6. v. 6. & à Christo, tanquam ipsi facta, in novissimo die egregie deprædicantur, Matth. 25. v. 40.

III. *Mali quo premitur differentia.* Non enim uno tantum morbo laborat, sed ut ex harmonia Evangelistarum patet, est

1. *Surdus*, nec potest audire verbum Dei, ex quo auditu fides est, Rom. 10. v. 17.

2. *Mutus*, nec potest linguam suam Deum vel compellere in malis, vel celebrare pro beneficiis, quod genuinum Christianorum officium est, Pl. 50. v. 23.

3. *Claudus*, quod liquet ex græco, ubi dicitur *καὶ φέρον αὐτῶν*, illud colligunt nonnulli, quod ambulare non potuerit.

4. Denique *stolidus* quod vox græca *κωφὸς* innuit, quæ non duntaxat mutum, sed etiam stupidum stolidumque hominem significat.

En vos mei, tantis miser hic premebatur malis, ut bruto magis quam homini ratione prædito similis æstimandus sit. Utinam verò hic solus malis istis laborasset! Verum pro dolor! nos universi & singuli in eodem luto hæremus.

Si spectes corpus, multis illud morbis est obnoxium, ut verè Esa. 40. v. 6. si pergas & anima conditionem attendas, sumus spiritualiter surdi ad audiendum verbum Dei, El. 6. v. 10. sumus muti ad gloriæ divinæ decantationem, precum recitationem, peccatorum confessionem, Muti in choro, Esa. 56.

v. 10. *muti in foro*, Pl. 58. v. 2. *muti in foro*, 1. Sam. 3. v. 13. sumus claudi, quando ad concionem ire debemus, ut verbum Dei nobis onus esse videatur, Jer. 23. v. 36. sumus etiam stolidi & insipientes in rebus fidei, nec percipimus ea, quæ sunt Spiritus Dei, 1. Cor. 2. vers. 14.

Hæc est *ἀραξία* & summa corruptio, quæ amissionem imaginis divinæ per lapsum consecuta est, & meritò superbiam illorum retundere debet, qui viribus liberi arbitrii confidunt, & Spiritui S. in conversione cooperari volunt. Nam sumus mortui in peccatis, Eph. 2. v. 1. & absque Deo nihil possumus, Joh. 15. v. 5.

De Secundo.

SEquitur *Cura*, quæ triplex:

I. *Ceremonialis*, quod pertinet

1. *Segregatio.* Nam leorsim ducit surdum à populo: Ita exeat à mundo, qui vult sanari à Christo. Mundus enim in maligno positus est, 1. Joh. 5. v. 19. qui autem picem tetigerit inquinabitur, Sir. 13. v. 1.

2. *Digitum applicatio.* Dicitur enim de Christo, quod digitos suos miserit in aures surdi. Per digitum Christi intelligitur Spiritus S. qui digitus Dei dicitur Luc. 11. v. 20. quo corda nostra aperit per verbum & Sacramenta, ut docet exemplum Lydiæ, Act. 16. v. 14. quoties igitur campanæ pulsus ad concionem vocantis audimus, cogitemus statim: Ecce, nunc extendit Salvator meus digitum suum, ut tangat & aperiat cor meum. Accedam ergò, ut tangar & salvus fiam. Nam efficacia Spiritus S. conjuncta est cum verbo, 2. Cor. 3. v. 6.

3. *Unguenti preparatio.* Nam exspuit, & hoc quasi unguento linguam ejus tangit, quod

quod mysticam suam habet significationem. Sicut enim spiritum à capite in os defluit, & linguam ad loquelam promptam & lubricam reddit: Ita omnia beneficia spiritalia à Christo unico Ecclesie capite in membra descendunt, ut ex ipsius plenitudine accipiant gratiam pro gratia, Johan. 1. vers. 16.

4. Oculorum elevatio. Miratur quasi miseriam hujus hominis, ideoque in cœlum suspicit, unde auxilium venit. Attollamus & nos corda nostra, quærentes ea quæ sursum sunt, Col. 3. v. 1. *πολιτευμα* enim nostrum in cœlis est, Phil. 3. v. 20.

5. Suspiratio. Nam in cœlum suspiciens, ingemiscit, & dolet hominem tam sceleratè à Satana corruptum esse. Nos horum suspiriorum memores à peccatis desistamus, hæc enim sunt, quæ Christo gemitus exprimunt, & suspirare faciunt, Psal. 69. v. 22.

II. Verbalis. Nam Ephata dicit, quod est, aperire. Hic est fortis ille imperativus, quo surdo aures aperuit, & linguæ vinculum solvit. Verbum igitur Domini magnificamus, quippe quod est potentia Dei ad salutem omni eredenti, Rom. 1. v. 16. Repetit adhuc suum Ephata, in Baptismo ut renovemur, in verbo ut credamus, in pœnitentia ut Spiritum S. accipiamus, repetet etiam in extremo die, & sepulchra nostra aperiet, ut prodire & resurgere possimus ad vitam æternam, Ezech. 37. v. 12. 1. Cor. 15. v. 52.

III. Realis. Statim enim ad verbum Christi apertæ sunt aures ejus, & solutum est vinculum linguæ ejus, & loquebatur rectè, inquit Evangelista. Unde apparet, quod sit Dominus dicens & faciens, cujus verbo omnia obtemperant, ipse dixit & facta sunt, ipse mandavit & creata sunt, Ps. 33. v. 9. & si neque herba neque malagma sanare po-

test, sermo tuus, Domine, sanat, qui omnia sanat, inquit Salomo, Sap. 16. v. 12.

De Tertio.

Superest deprædicatio populi, quæ verè memorabilis est, si spectes

1. Fervorem. Christus interdicit illis, ne dicerent, sed quò magis interdicit, eò magis ipsi deprædicant. Non possunt sibi temperare, quin miraculum hoc insigne ubique locorum spargant, & concelebrent, in majorem laudem & gloriam Christi. Nam sacramentum Regis abscondere bonum est, sed opera Dei revelare præclarum & honorificum, Tob. 12. v. 8.

2. Stuporem. Nam supra modum stupebant, & docent nos suo exemplo, quanti signa & miracula, quæ Deus adhuc hodie conspicienda nobis quandoque exhibet, æstimare debeamus, nimirum stuporem nobis incuriant, ut Dei majestatem inde cognoscamus, & ad pœnitentiam redeamus. Qui enim signa negligit, pœnas aliquando sentiet, quas Deus signis istis mundo prænunciat, Pl. 7. v. 12. seqq.

3. Tenorem. Nam ita sonat encomium populi: Omnia bene fecit, & surdos facit audire, & mutos loqui. Utamur & nos hæc cantidancula, & mag-

Omnia bene fecit in creatione, Gen. 1. v. 31. Omnia bene fecit in redemptione, dum beneplacitum fuit ipsi per Christum avaras & avariis d. s. d. restaurari, & sub unum caput redigi omnia, quæ sunt in cœlo & in terra, Eph. 1. v. 10.

Omnia bene facit in sanctificatione, dum adhuc hodie per Spiritum Sanct. nos illuminat, Johan. 1. v. 9. & renovat, Tit. 3. v. 5. ut quasi novæ creaturæ simus, 2. Cor. 5. v. 17.

Gg 3

& sc-

NB. Hoc miraculum Ep. patrav. solvendo vinculum linguæ d. m. infundendo notitiam linguæ tribualem.

& seruiamus Deo in iustitia & sanctitate, quæ ipsi grata est, Luc. 1. v. 75.

Omnia etiam bene faciet *in extremo die*, quando resuscitabit nos ex pulvere terræ, & in nubibus cæli sibi in occursum rapiet, ut simus apud ipsum omni tempore, 1. Thess. 4. v. 17. ibi demum verè canemus cum omni-

bus angelis & electis coram throno Dei: Omnia bene fecit, & magnalia Dei deprecabimus in sempiterna secula, quod tandem concedat nobis Christus Jesus per & propter nominis sui suauitatem & pretiositatem, Amen.

Dominica XIII. post Trinitatis.

Evangelium Luc. 10. v. 23, 37.

DE Salomone dicitur 1. Reg. 10. v. 1. seqq. quod fama ipsius ad Reginam divitis Arabiæ pervenerit, quam Christus Matth. 12. v. 42. Reginam Austri vocat. Cumque illa Hierosolymam profecta audiret sapientiam Salomonis, & videret domum quam ædificaverat, & cibos mensæ ejus & habitacula servorum, & ordines ministrantium & eorum vestes, & pincernas, & holocausta, quæ offerebat in domo Domini, dixit ad Regem: Major est sapientia tua & bonum, quàm rumor quem audivi, beati viri tui, & beati servi, qui stant coram te semper & audiunt sapientiam tuam.

Amplum certè & honorificum encomium, quo Satrapæ & ministri Salomonis aulicæ à Regina Sabæa ornati & commendati sunt. Sed hîc plus quàm Salomon, Matth. 12. v. 42. nimirum ipsa Patris cælestis sapientia, Christus Jesus. Is longè majori jure beatos prædicat Apostolos, quod videant & audiant, quæ multi Reges & Prophetæ videre & audire voluerint, nec tamen vel videre vel audire potuerint. Sapientiam verò suam ex eo commendat, quod ad quæstionem magni alicujus Legisperiti legem de

diligendo Deo & proximo egregiâ de Samaritano parabolâ ita explicat, ut Legisperitus rubore suffusus nihil inveniatur, quod ipsi regerere possit.

Videbimus Evangelium ipsum, cujus summa duobus membris constat:

- I. est *Beatitudinis deprædicatio.*
- II. *Vera legis interpretatio.*

J.J.

EXEGESIS.

Cùm Israelitæ castrametarentur in Eli, reperiebant ibi 12. fontes, & 70. palmas, Exod. 15. v. 27. Per duodecim fontes præfigurati sunt duodecim Apostoli, per palmas autem 70. discipuli, quos Christus præter Apostolos ad prædicandum Evangelium emiserat. His cum gaudio revertentibus & prosperum successum indicantibus, Christus gratias agit Patri cælesti, quod absconderit regni sui mysteria sapientibus & prudentibus, ac parvulis eadem revelaverit, inde convertitur ad discipulos suos, & beatos hoc nomine ipsos prædicat, quod talia videant & audiant, quæ multi Prophetæ & Reges voluerunt videre & audire, sed ea nec viderunt nec audierunt.

Consideranda igitur hîc nobis occurrunt

1. *Deside-*